

prísurnir teir rindaðu er minni, enn hvað ein trolari kostaði fyrr. Hövdu vit satsað í sama mun, kendu vit allar vistfróðiligu mekanismurnar í havinum. Tað gera vit ikki í dag, men tað sær kortini út til, at okkurt hendir, tí tað eru grunnar, sum veita figging til kanningar av føroyska og norðuratlantiska havøknum, sigur Dánjal Petur.

Arbeiðið við granskingini hevur tikið í alt fimm ár. Tvær reisur hevur hann verið í farloyvi í eitt ár í senn uttan løn. PhD-verkætlanir verða tiknar so mikið álvarsliga, at figging fæst úr ymsum grunnum. Líka frá byrjan hevur Dánjal Petur havt gott samstarv við Fiskirannsóknarstovuna, Náttúrugripasavnið, Biofar og Náttúruvísindadeildina á Fróðskaparsetrinum, og partur av arbeiðinum hevur verið gjørt á hesum stovnum umframt á Marinbiologiska Laboratoriuminum í Helsingør.

- At arbeiðið hjá mær hevur verið so væl stuðlað hevur nakað at gera við, at tað er innan fiskivinnu og alivinnu, men eisini vistfrøðina. Granskingararbeiðið hjá mær er bæði alment og grundgransking.

- Fært tú orðað eina PhD-verkætlan og tað verður góðkent, so lættir tað um at fáa figging og verða tikið í álvara. Tað liggur einki meiri aftanfyrri, at eg eri farin undir hesa verkætlanina. Hinvegin viðfyrir góðkend PhD-rígerð millumlanda vátan um dygd av kanningararbeiðinum á hægsta akademiska stigi, sigur Dánjal Petur.

- Tað er ótrúliga spennandi at granska og staðfesta nýggj úrslit. Í menniskjanum liggur eitt natúrligt forvitni at koma fram á nakað nýtt og at vísa, hvussu fjølbroytt og fantastisk náttúran kann vera. Tað kann samanberast við at finna eina nýggja stjörnu. Tað var har áðrenn vit funnu tað, men við at granska ert tú við til at vísa tað fyrri menniskjanum og skjálprógva tað.

- Granskingararbeiðið kann vera sera hart til tíðir. Tú fært nógv niðurløg til samans, men við miðvísing og hørðum arbeiði og treiskni er møgulegt at koma á mál. Inn ímillum eru bergtakandi lótar, har tað knappliga gleppur, tú sært nýggj úrslit, ið ikki eru komin menniskjanum í hendi áður. Tað sýgur í búkinum. Og tá ið úrslitið at enda, eftir kanska at verða skrivað um aftur 8-10 ferðir, er latið úr hondum og møgulega prentað, er tað ein sæl løta.

- Bretar siga, at „science is like going to church“, at gransking er bæði hátíðarlig og álvarsilig í botn og grund. Tað ljóðar so stórfingdi, men tað er nakað um tað. Granskingin kann vera ein loyprisan av skapanarverknum og ein liður í tí at undrast enn meiri.

Seinna farloyvisárið gjørdist samstundis til eitt slag av barnsburðarfarloyvi. Dánjal Petur og Annemía fingur eftir 20 ára barnleyst hjúnalag eina dóttur.

Útbúgving ein iløga

Sum lærari í nógv ár á studentaskúlanum í Eysturoy hevur Dánjal Petur sæð, hvussu skúlaverkið hevur verið skorið inn á bein.

- Raðfestingin av skúlanum er og hevur verið lág, og skulu vit bara droyma um fullveldi er tað ikki nøkur gongd leið at spara og niðurspara skúlan, bæði í sambandi við nýbyggingar og jättanir til undirvísing. Fyri komandi ár siggja vit, at meiri er sett av til skúlaverkið á figgjarlóginu. Í áttatiárunum var raðfestingin ein heilt onnur, tá var tað fiskivinnan og flotin, sum skuldi byggjast út. Framvegis verða figgjutals milli-ónir jättaðar til meturvis av eyka kajplássu, ið kanska longu er gjørt fáar kilometrar landfast frá sama

staði.

- Skúlarnir eiga at verða hildnir við líka væl og virðiliga. Vend má koma í raðfestingin móti tí mentanarlaga økinum, um føroyingar skulu fóta sær sum tjóð. At gera fløgur í skúla og mentan loysir seg altíð, tí pengarnir koma felfaldaðir aftur í samfelagið, sigur Dánjal Petur.

Hann líknar skúlaverkið við eina eplaveltu, har hvið stigin í arbeiðsgongdini eru bundin at hvør øðrum. Fólkskúlin er at sammeta við veltingina sjálva, grundarbeiðið verður gjørt, fløgin loyst, kanska saksað eitt sundur og taðað. Miðnámskúlarnir og aðrar útbúgvingar eru at samanbera við niðurstøtingina av setepnum og spyrtingin víðari. Fjálgastrá má um setepni og ansast

skal eftir, at nálin ikki brotnar. Víðari útbúgvingar eru so føgru bløðkurnar við hvítum og violetum blómum. Fruktin av eplaveltuni er vanlig fleiriföld.

- Júst soleiðis eru útbúgvingar fyrri samfelagið alt, tað gevur altíð nógv meiri aftur til samfelagið enn tað kostar. At tosa um útbúgvingar sum útreiðsla er eftir mínum tykki burturvið, tí tær eru lívsneyðugar fløgur fyrri tjóðina sigur Dánjal Petur.

- Gomlu politikararnir skilja ikki hetta, teir hugsa meiri um tons og kaj. Tí eiga vit at satsa og seta okkara álit á nýggja ættarliðið og loyva teimum at koma fram, soleiðis at tilfeingið verður nýtt betri og verulig gongd kemur á. Og eg haldi, at hetta ættarliðið er á veg. Tað havi eg sæð og siggi til

dømis í skúlanum.

Hugaheimur broytist

Seinna farloyvisárið hjá Dánjal Petri gjørdist samstundis eitt slag av barnsburðarfarloyvi. Dánjal Petur og konan Annemía fingur eftir 20 ára barnleyst hjúnlag eina dóttur, Arnfríð Petru, sum í dag er fyra ár gomul.

- Allur eins hugaheimur broytist, tá ið eitt barn er komið, tú hugsar øðrvísi um nærum øll livsins viðurskifti. Dótturin er altíð fremst í huga, og tað var heilt fantastiska spennandi og gevandi upp á allar mátar at vera heima hjá henni, tá ið hon var lítil. Tað skuldi verið lógarkravt, at pápar kundu verið heima fyrsta árið, meðan barnið er lítið. Í dag siggja vit, at páparnir

í nógv størri mun enn fyrr taka lut í familjulívinum og siggja størri virði í tí. Vit kunnu bara ímynda okkum, hvussu stóran sakn pápar fyrr í tíðini hava kent, sum hava verið á sjónum og ikki sæð familjuna í longri tíðarskeið, sigur Dánjal Petur.

Heimbygðin dregur

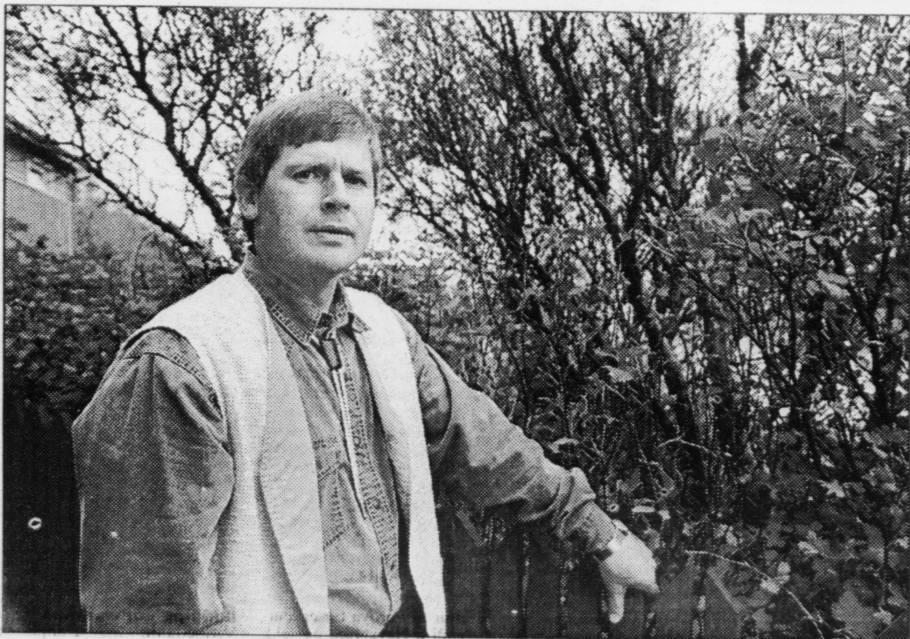
Hvussu framtíðin sær út og um Dánjal Petur heldur fram at granska fer tíðin at vísa.

- Tað tekur rúma tíð at koma fyrri seg aftur eftir eina slíka verkætlan, men samstundis verður sagt, at ein eigur at halda fram beinanvegin fyrri ikki at koma heilt burtur úr tí. Eg taki eitt-tvey ár í senn. Tað bæði hevði verið, um eg kundi sam-einað undirvísing og gransking.

- Granskingartilveran er rættiliga ótrygg, og tað týðir nógv fyrri meg, at dóttur okkara fær ein tryggan og góðan uppvøkstur, har eg ikki flakki av nógv runt í ymskum londum. Granskararnir eg havi hitt uttanlands eru sjáldan á einum stað meiri enn eitt-tvey ár í senn, og tey vita ongantíð fyrri vist, um tey hava breið í munnin eitt ár fram.

Og heimbygðin, Rituvík, dregur. Hóast teimum dæmar væl, har tey búgva í Söldafirði, er tað ein dreymur at flyta aftur til Rituvíkar.

- Tað er nakað serligt við tí staðnum, har tú vaks upp, Yviri í Enda, Handan fyrri Brekku ella „á Nabbanum“, sum tað onkuntið halvt skemtandi verður tikið til. Eg eri sera takksamur fyrri at vera vaksin upp í einki føroyskari bygð, fyrri minni eg havi, fólkini eg havi kent og arbeiðið, eg havi havt høvi at taka lut í. Bygdarlívið rúmaði og rúmar framvegis nógv og týðningarmikið menniskjalig virði. Tryggleikin at siggja kend stóð og fólk. At hoyggja um summarið, at velja um vörurnar, at taka epli upp um heystið er vordíð eitt „must“ fyrri meg. Um okkurt er loyð, um okkurt árið er tað sum okkurt vantar. Tað er gott fyrri bæði líkam og sál at nýta hendurnar og seinni siggja eitt úrslit - og samstundis vita, at tú varð við til at halda viðlíka tað, ið fedrarnir lögdu inn, sigur Dánjal Petur Højgaard at enda í viðtali.

Dánjal Petur býr við familjuni í Söldafirði, men heimbygðin Rituvík dregur.

- Tað er nakað serligt við tí staðnum, har tú vaks upp, Yviri í Enda, Handan fyrri Brekku ella „á Nabbanum“, sum tað onkuntið halvt skemtandi verður tikið til, sigur Dánjal Petur Højgaard. Mynd: Álvur Haraldsen.